

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre 10 — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " 50 " "
Egy hónapra 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasabos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű hirdetések alk. szerint jutányos aron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr

Bonyodalom.

Tegnap már megirtuk, hogy a Bánffy-kabinet nemsokára válságba jut és ennek oka egyfelől az osztrák állapotokban, másfelől a kabinet egyes tagjainak nézeteltéréseiben keresendő.

Ez a még csak amolyan jóslás jellegével bíró nézetünk ma már megerősítést nyer abban a bécsi hirben, mely arról szól, hogy a Bánffy kabinet bukása szeptemberben okvetlenül bekövetkezik. — Ugyan e forrás szerint, a király ismét Bánffyt bizza meg a kabinet alakítását, a ki ekkor már a nemzeti pártból egészíti ki a jelenlegi kabinetjében támadó irt.

Egyelőre már tudni vélük, hogy Lukács László okvetlenül kilép a kabinetből és az újalakítandó Bánffy-kabinet pénzügyminisztere Horánszky Nándor, a nemzeti párt elnöke lesz.

Más oldalról még azt is rebesgetik, hogy Perczel Dezső is kiválik a kabinetből, s a belügyi tárczát Apponyi gróf veszi át.

Az utóbbi értesülés maga sem követel ugyan a saját részére teljes bizonyosságot, de sok jel arra mutat, hogy Apponyi gróf végre is ráhatározza magát a kabinetbe való belépésre.

Arról is beszélnek beavatott körökben, hogy Bánffy csak addig marad a

kabinet élén, a míg a gazdasági kiegyezés dolgában az újabb egy évre terjedő provizoriumot keresztül viszi s akkor átengedi a helyét Apponyi s magának a belügyi tárczát tartja meg.

Nincsenek teljesen megbízható adataink ugyan a felsorolt tényekről, de minden jel arra mutat, hogy a Bánffy-kabinet ezen a válságon tényleg keresztül megy, s hogy az újonnan alakítandó kabinetnek legalább két tagja a nemzeti párt soraiból fog kikerülni, mely esetben a kormány ellenfele csak a függetlenségi és a néppárt lesz.

Nem tagadjuk, kissé kalandosnak látszik előttünk ez a hirtetés, főképen abban az ágában, hogy az új kabinet megalakításával a felség ismét Bánffy Dezső bárót bizza meg.

Ennek a kabinetnek ugyanis az első és legfőbb teendője volna annak keresztülvitele, hogy a vám és kereskedelmi szerződést, illetőleg egy erre terjedő további provizoriumot léptessen életbe.

Emlekeztetjük az olvasót arra, hogy a mikor Bánffy Dezső a jelenleg folyó provizoriumot a parlamentben keresztülvitte, vagy is határozott kijelentést tett arra nézve, hogy újabb provizorium létesülni egyáltalán nem for, mert vagy megváltoznak az osztrák parlamenti viszonyok a jelen év folyamán s akkor a

kiegyezés alkotmányos uton létesítettik, vagy pedig ha ez nem válik lehetővé, akkor a magyar állam önállóan rendezze be gazdasági életét, s épen erre tekintettel készült el az önálló vámtarifa-javaslat s épen ezért kért e javaslatról a kormány az ország szakfőfőitől véleményét.

Mint különös sulylyal bíró körülményt említhetjük fel azt, hogy a vámtanácskozmányban részt vett szakfőfők túlnyomó többsége az önálló vámrerület mellett nyilatkozott, a miből a Bánffy-kormánynak csak azt a konzekvenciát lehet levonni, hogy a nemzet közvéleménye határozottan az önálló gazdasági berendezkedés álláspontján áll és tehát az újabb provizoriumnak nem lehet hivatkozni, sem a parlamentben, sem a politikai körökben, sem pedig az általános közvéleményben.

Ilyev körülmények között azt elhihetjük ugyan, hogy a Bánffy-kormány végnapjait éli, de már azt egyáltalán nem tartjuk elhihetőnek, hogy a mikor a Bánffy kormány épen e miatt bukik meg, a felség ismét neki adjon megbízást olyan célból, hogy az új kabinet a provizorium meghosszabbításának keresztül vitelét vállalja magára.

Elő sorban éppen Bánffy Dezső az, a ki ha kapna is a felségtől újabb megbízást, azt el nem fogadhatná,

Az acetylenről.

— Tanulmányi jelentés. —

Irta: **Klemp Gusztáv**

budapesti kir. felső ipariskolai tanár.

Midón Willson L. Thomas, a spray-i alumíniumgyár technikus a 1888-ban az elektromos kemenczében mészből és szénből fémcalciumot akart előállítani, feketés, fémfényű anyagot nyer, mely értéktelennek látszott, miért is eldobták.

A tömeg véletlenül a patakba esett, ahol rendkívül heves gázfejlődést okozott; ezt a gázt állítólag a lecsapó villám meggyújtotta és heves explozió következett be.

Igy szülemlett meg újból ez a gáz, melyet különben Davy már 1836-ban a káliumból, borkőből és szénből előállított s amelyelyet más tudós, u. m. Wöhler és különösen Berthelot már Willson előtt foglalkozott. Azok közül, kik Willsonnal körülbelül egyidejűleg az acetylen gáz fejlesztésére való kalcium-carbid előállításának a kérdését tanulmányozták, leginkább a híres Henry Moisson (a mesterséges gyémánt előállítója) és munkatársa Bullier szereztek maguknak nagy érdemet. Moisson 1892. december havában az "Académie des sciences"-nek bejelentette azt, hogy az elektromos kemenczében a szénelektrodokon calcium carbidnak a képződését észlelte. 1894. márcz. havában nyancsak a francia akadémianak bemutatott tiszta, kristályos car-

bidot;*) ennek a testnek előállítására egy hónappal előbb Bullier, néhány hónappal később (1894. aug. havában) T. L. Willson szabaddalmat vett.

A carbidotot mint ipari terméket, kétség-telenül Willson hozta először forgalomba, úgy, hogy őt illeti meg az elsőség a carbid gyakorlati értékelésének a dolgában. 1894-ben kezdte meg az acetylen eleintén diadalutnak látszó pályafutását, melynek fenyességét azonban csakhamar sötét felhők árnyeka homályosítá.

Az acetylenláng gyönyörű fehér, a napfényt megközelítő fénye, az előállítás egyszerűsége, az ígérkező nyereség számtalan kontárkodót csabított az acetylennel való kísérletezésre. Az eredmény az volt, hogy az egyik robbanás a másikat érte, majd itt, majd ott történtek szerencsétlenségek, — úgy, hogy csakhamar beállt a reakció is. Ugy látszott, hogy az acetylen egyáltalában nem életre való s hogy fölülte napirendre kell térni. Közben azonban lelkes tudósok és technikusok a kérdést, t. i. az elektromos gáznak, amint nevezik, jó és rossz sajátságait tanulmányozták és így kisült, hogy a fiatal óriást csak helyesen kell nevelni, hogy rossz szokásait letegyje és az emberiség hasznos tényezőjévé váljék.

Az acetylen alapos tanulmányozásának

* Az eredeti szövegből a csak szakembereket érdeklő tudományos chemiai jelzéseket elhagytuk. Szerk.

az eredménye nagy vonásokban a következő:

(A carbidról szóló tudományos fejtegetést elhagyva. Szerk.)

Az acetylen szén és hidrogént 92:3:7:7 arányban tartalmazó szintelen s különösen tisztátalan állapotban erősen foghagymaszagú gáz. Tiszta állapotban — állítólag — kellemes, éterszagú. Sűrűsége közel annyi, mint a levegőé, folyadékká surítható. Kritikus hőmérséklete 370 C., melynel folyósításához 68 légköri nyomás kell. Ha a folyós acetylent szabadon elhagyjuk párologni, akkor a hőmérséklete annyira csökken, hogy megszilárdul, hová fagy meg. Ez a hó meggyújtható s így azt az érdekes tüneményt látjuk, hogy az a test, melynek hőmérséklete —85°, lángval ég. A folyós acetylen rendkívül mozgékony, átlátszó és könnyű. Az acetylen különböző folyadékokban oldható; ezen oldhatósága természetszerűen nő a nyomással és csökken a hőmérséklet emelkedésével.

Az acetylennek ezt a viselkedését figyelembe kell vennünk a gyakorlati alkalmazásánál is, mivel tiszta dolog, hogy ennek megfelelőleg a gázometer vizében és az esetleg tisztításra használt folyadékokban bizonyos acetylen mennyiségek felfognak oldódni.

Az acetomek (mely ugyanazon térfogat mellett 31-szer annyi acetylent képes feloldani, mint víz) jelentékeny oldhatóságot felhasználáltak arra is, hogy az acetylent oldatban a forgalomba hozzák. Egy liter acetone 12 nyomásnál 360 liter acetylent old fel.

mert hisz kabinetjének valamennyi tagja között éppen ő volt az, a ki az újabb provizoriumot a lehetetlenségek közé sorolta, ha tehát ez a nézete volt ez-előlt hónapokkal, akkor néhány hó mul-tán ilyen kardinális kérdésben nem jut-hat más meggyőződésre a nélkül, hogy politikai hitelét végleg el ne játsza.

Ugyan feltételeznünk lehet a nemes báróról, hogy egy ilyen formális kabinet válság mellett ezt az újabb meggyőző-dését is elfogadtatni igyekszik a pártjá-val, ámde kérdéses, hogy a párt bele-megy-e ebbe a felettébb kalandos vál-lalkozásba csak azért, hogy Bánffy to-vább is a hatalom élén tarthassa magát.

Mindezekből az látszik, hogy a mikor szeptemberben a parlament megkezd-i működését, olyan politikai bonyadal-makkal találja szemben magát a mely nem maradhat nagyobb meglepetések nélkül.

Mindenesetre méltán kíváncsi lehet az ország a — fejleményekre.

A „14. §.”

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 27.

Ausztriában a tegnapi naptól kezdve »további intézkedésig« megszűnt a parlamenti kormányzat és helyébe lépett az osztrák 1867. december 21-iki állam-törvény 14. §-a alapján az abszolutizmus. A hivatalos We-ner Zeitung ma reggeli kiadásában közli a Reichsrath berekesztését elrendelő császári kéziratot.

Ez az elhatározás a magyar politikai körökben nem keltett meglepetést, mert it már régen tisztában voltak vele, hogy Ausz-triában a kiegyezésnek hacsak egy évre való révbejuttatása is másként, mint a 14. §, segít-ségével lehetetlen.

Thun gróf vasárnapi ischli tartózkodá-sának első pozitív eredménye tehát már köz-tudomású. A Reichsrath megszűnt létezni. Be-fejezte karrierjét, a nélkül, hogy élni igazán csak egyetlenegy percig is tudott volna. Fel-falt négy osztrák miniszteriumot és még hal-doklásában is áldozatot követel egy magyar kabinetet.

A mit megirtunk, az megerősítést nyer az újabban bekövetkezett tények által is. A kiegyezési javaslatok letárgyalása a ket parlamentben most már az által is lehetetlen-né válván, hogy az egyik törvényhozó-testület megszűnt lenni a kormányoknak nincs egyéb czeljük, mint hogy egy évre újabb provizóriu-mot kapjanak.

Már most ennek kieszközléséhez Thun gróf megkapta a korban beleegyezését. Ha a felség hozzájárult a Reichsrath bere-kesztéséhez, önként következik, hogy meg-adta előleges hozzájárulását a kiegyezési pro-vizorium meghosszabbításához is a 14. §. alapján.

Ezek tehát Thun gróf ischli utjának ered-ményei. Az osztrák miniszterelnök ezek után már nyugodtan indulhat nyári vakációjára. Legfőbb, hogy néhány nap mulva még lejon Budape-re, hol magyar kollegáját fogja értesíteni kivivott sikereiről és jóakaróan biztatni fogja, hogy próbálkozzék meg ha-sonlóképpen a parlamentnek fittyet hányni.

Egészen másként áll azonban a dolog Bánffy Dezső báróra nézve, kit néhány el-mondott és az »Országgyűlési Napló«-ban meg-örökített parlamenti nyilatkozat feszélyez. Ezek alól ravasszaggal és furfanggal kitérni nem lehet.

Mi lesz tehát? Kombinációkkal nem foglalkozunk, de adjuk ma nyert hiteles infor-mációinkat.

Báró Bánffy Dezső — mint nekünk Herkulesfürdőről távirják — ma éjjel eluta-zik onnan es holnap délben érkezik Buda-pestre.

Holnap délután öt órára a miniszterel-nöki palotába minisztertanács van egybehiva, me yet a parlament összeülése előtt utol-ónak jeleznek. E tanácsra a honvédelmi miniszter kivételével — kit tudvalevőleg miniszterválság sohasem érint, mert mint a király bizalmas

embere minden kabinetnek tagja marad — valamennyi miniszter jelen lesz.

Thun grófot csütörtökre Budapestre várják K a i z l pénzügyminiszterrel együtt, kik a magyar miáiszteriummal a kiegyezési provizorium tárgyában konferálni fognak.

E konferenciák után Bánffy báró Ischl-be megy a királyhoz.

Milán levele — apokrif.

Budapest, jul. 26.

A prágai «Narodny Listy» utján bejárta a napokban az európai sajtót Milán szerb exkirálynak egy levele, melyben ez egy állító-lagosan tervezett öngyilkossága előtt búcsút vesz elvált nejétől, Nátalia királynétól. A levél, melyet mi is ismertettük — mint most legilletékesebb helyről kitűnik — elejétől végig koholmány és a szerb radikálisok bosszuműve. Ezt bizonyítja a következő levél, melyet igen előkelő helyről vettünk:

Ujvidék, jul. 24.

Az itteni «Zashtavá»-ban ma olvasom Milán királynak állítólagos levelét Nátalia királynéhez. Miután e levelet valószínűleg nemcsak a «Z.», hanem az egész sajtó valódinak tekintti, engedje meg nekem, tekin-tes szerkesztő ur, hogy bebizonyítsam önnek az epistola koholt voltát. Én eléggé vagyok avatva az Obrenovichsz család dolgaiba, hiszen tíz éven át teljhatalmu képviselője voltam az Obrenovics-család magán ügyeire nézve Magyarországon és így majdnem havonta elvittek ügyeim és köteleiségeim Belgrádba, hol nemcsak a királyi család, hanem annak környezetének bizalmát is birtam. Nem szóbeszéd alapján tehát, hanem legbiztosabb információk alapján jelenthetem nagyságodnak, hogy Milannak ezen levele az első betűtől az utolsóig koholmány. A levél tényleg meg-iródott, de aki írta, nem Milan király, ha-nem valamely radikális párti novella-író. A levél minden sora magán hordja a törté-nelmi valótlanág bélyegét és meglátszik rajta, hogy olyan valaki írhatta, vagy sugal-mazta, ki a szerbiai eseményeket 1868-tól

Az acetylén 780° C.-ra hevítve magától ele-meire bomlik. Ha hidrogénnel, vagy más in-differens gázzal keverjük, akkor a bomlási hőmérséklete emelkedik. Az acetylén teljes elége-énéi vizgóz és szén-sav képződik.

Legyen még megjegyezve, hogy az acety-lént nemcsak calcium carbid-ból és vízből, hanem más módon is tudjuk előállítani; így ha voganikus anyagoknak a gőzét vörös izzó csövön átvezetjük, az induciós szikra hatasa latt, a tökéletlen egésnél, pl. ha a fény a aunsen langzóba visszacap, képződik a szen-nek hidrogénnel való közvetlen egyesülese-nél ott.

Ha az acetylén levegővel megkeverjük s meggyújtjuk, akkor a keverék minden 3—82% közötti arányban robban. Így látszólag a vi-lágító gáz, melynek aránya 6.6—28%, kevésbé veszedelmes. Meg kell gondolnunk azonban azt is, hogy acetylén langzók apró nyílásán csak igen kevés gáz ömlik ki s hogy to-vábbá az acetylénnek átható szaga a levegő-ben való jelenlétét azonnal elárulja. Az acety-lén egyes fémekkel, nevezetesen a rézzel és az ezüsttel robbanó vegyületeket ad.

Igen fontos ez a kérdés, hogy az acety-lénnek sokszor hangoztatott veszélyességéről szóó hírek mennyiben alaposak.

Ezt a kérdést különösen B e r t h e l o t h és V i c i l l e és P i n t s c h berlini gyárának főmérnöke G e r d e s ta-nulmányozták. Az ez irányban végzett kísér-lek eredményre nagyjában a következő:

Az acetylén, mint olyan vegyület, mely képődésénél mel-gét (energiát) vett fel s így energia tartalma alkotórészeit felülmulja, erő-accumulatorknak tekinthető s ebben az irány-ban a robbanó anyagokhoz hasonlít; ezek

nagy mennyiségű energiát tartalmaznak, a mely szabaddá lesz, ha durranó kénesős gyuj-tokupakkal, esetleg villamos szikrával stb. a bomlást megindítjuk. A z i l y e n b o m l a s a z a c e t y l é n n é l azonban c s a k b i z o n y o s k ö r ü l m é n y e k k ö z t t l é t e s ü l; az acety-lén közönséges nyomás alatt állva m a g á b a n v é v e n e m r o b b a n, veszélyesse csak akkor lesz, ha a nyomás a 2-23 légköri nyomást meghaladja. ekkor azonban könnyen robban tul hevítés következtében is.

Az efféle túlhevítés beállhat, ha nagy mennyiségű calcium carbid nyomás mellett kevés vízzel érintkezik.

Legveszedelmesebb a sűrített és a csepp-folyós acetylén. Ezekkel történt a legtöbb szerencsétlenség, melyek miatt az acetylén-világítás oly rossz hirbe jött. Ebből kifolyólag a sűrített és a cseppfolyós acetylént a forga-lomból okvetlenül el kell tiltani.

Mint sok más gáz, az acetylén is rob-ban, ha levegővel való keveréke meggyulad. A robbanás igen heves. Az ezzel járó veze-delmet fokozza az acetylénnek az a sajátága, hogy rézzel, bizonyos rézötvetekkel és ezüst-tel erősen robbanó vegyületeket ad. Hogy a gyakorlatban azok a feltételek, melyek alatt a nevezett vegyületek keletkeznek, valaha teljesülnek e, azt sokan tagadják és egyebek közt a Pintsch gyárban végzett kísérletek egyik eredménye az, hogy ciznezett vaspléh, nikkal, aluminium, brittania fém, czin és ólom meg nem változnak közönséges acety-lénben; a ciziket és rezet tartalmazó ötvö-zeteket u. m. argentánt, sárgarezet, bronzot és aluminium bronzot erősen megtámadta a gáz. Acetylén-vegyületeket azonban nem tud-tak kimutatni és sem hevítés, sem ütés által

robbanást nem tudtak előidézni. Ezt igazolja a gyakorlati tapasztalás. E szerint ezen fe-mek maratása más oknak tulajdonítandó. (Tisztátalanságok).

A további kísérletek azt mutatták, hogy a száraz acetylén sem a rezet, sem ötvözetet meg nem marja, még akkor sem, ha egfiuttal ammoniak-gáz is van jelen.

Ezzel szemben azonban Torry New-Yorkban rézből készült gázvezeték-csővekben egy barna pikkelyes tömeget talált, mely ütés és 200°-ra hevítés által hevesen explodált. Ugyanerre az okra vezetik vissza azt a rob-banást is, mely Bonnban néhány évvel ezelőtt előfordult.

E szerint leghelyesebb, ha acetylén berendezéseknél a réznek es a réz ötvö-zeteinek az alkalmazásától eltekintünk.

Prctet konstataulta, hogy még a folyósított acetylén sem egyesül sem rézzel, sem más fémekkel, ha teljesen tiszta.

Veszélyes a foszfor-hidrogén is, mivel ez a levegőn magától meggyulad s így, ha oly acetilenben van, melybe levegő is keverődött, robbanást okozhat.

Mindezekből kétséget kizárólag követ-kezik, hogy az acetylént rondítóitól meg-kell tisztítani.

Emlegetik még az acetylén mérges volt-tát is, kimutatták azonban, hogy az acetylén csak kis mértékben mérges, ugy, hogy ebben a tekintetben a közönséges világító gáznál is kevésbé veszedelmes.

Ez is csak a tiszta acetylenre áll; a foszfor hidrogént tartalmazó határozottan mérges.

Végül felemlítendő még az a veszedelem is, mely a rosszul szerkesztett készülékektől ered.

1876-ig nem ismeri. Ennek az érdekes levélnek gyártói akkor bizonyára még nagyon fiatal emberek voltak, kik nem ismerhetik Szerbia valódi viszonyait és így elég együgyűek Milánnal olyat magiratni, a mit az a józan esz legegyszerűbb követelményei folytan soha meg nem írhat.

A levélből csak két momentumot fogok kivenni, melyeknek alapján nyugodt lelkiismerettel, de bizonyos jóleső derűséggel is bebizonyíthatom, hogy az egész levél nem egyéb, mint a vereségei szenvedett radikális párt nagyon is naiv bosszuműve.

Először is ki kell jelentenem, hogy Milán, kinek ravaszágát ellensegei is elismerik, sokkal jobban ismeri Risztics érzelmeit, mint ez ebből a levélből kitűnik. Ha Risztics és pártja 1868-ban nem foglal állást nyíltan az Obrenovics-dinasztia mellett, ki tudja mi történt volna már azóta Szerbiában? De lássuk csak, ki buktatta meg az utóbbi választásoknál a radikális pártot. Senki más, mint Risztics és pártja. Ily körülmények közt nevéteség dolgot, hogy Milán Nataliát Riszticstől óvja, ki az Obrenovics-dinasztia iránt mindenkor kimutatta hűségét.

A második momentum még jobban igazolja a levélnek gyártott voltát. A magyarországi szerb radikálisok gyakran követnek el baklövéseket nemzetiségük rovasára, de a szerbiai testvérektől el lehetne várni, hogy legalább ők ne blamirozzák magukat, annyira, mint azt az általuk gyártott levélben megtették.

Azt írják benne Milánnal, hogy Risztics egy montenegrói herceg kisasszonyával akarja Sándor királyt összehazasítani! Az a Risztics, ki az ő 1868-iki nagy szkupstinájával az egész Karagyorgyevics-dinasztiát örök időkre kizárta Szerbiából, az a Risztics, ki néhány évvel később a montenegrói herceg vejének, Péter herceg fejére 10.000 arany vérdíjat tűzött ki!

A személyemet kötelező diszkreczió tiltja meg nekem, hogy még további adatokkal bizonyítsam be a levél apokrif voltát. A szerb nemzeti ügy arulójává kellene lennem ha ezt még tovább feszegetném. De szavamra mondom, hogy a levél a lehető legotrombább koholmány.

Gyönyörű fénye miatt az acetylen első sorban mint világító gáz jön tekintetbe. Erre a célra alkalmassá teszi még az a körülmény is, hogy csekély meleg fejtő ereje mellett az égésénél fejlődő ártalmas, a levegőt rondító anyagok mennyisége is kisebb, mint a közönséges gáz és kőolajlampáké.

Az Auer-féle izzó fény az egyedüli, mely hasonló fényerő mellett, az égéstermékek mennyisége és melegfejlesztő képessége dolgában az acetylen világítással versenyezhet. Az acetylen fény a közönséges pillangós lánggal égetett világító gázt ugyanazon fogyasztás mellett körülbelül 15-ször mulja felül. De tulsz még az Auer fényen is.

Megjegyzendő, hogy az Auer égő hálója használat közben romlik s ekkor fényereje csökken. Az acetylen közönséges égőkben égetve kormosra ég. Helyes égéséhez az égő szerkezetétől eltekintve, kell, hogy nagyobb nyomás alatt ömöljön ki s hogy a keltő levegő mennyiséggel kevertessék, 1 térfogat acetylen teljes elégéséhez mintegy 12 térfogat levegő kell, ekkor szintelen lángot kapunk.

Wedding szerint a leghatalmasabb arány, melynél a legerősebb fényfejlődés érhető el, 425 acetylen és 47.4 l. levegő; ekkor gyer-tya óránként 8.81 liter acetylen fogy.

Mostanában olyan égőket is szerkesztenek, melyekhez a tiszta (levegővel nem kevert) acetylen is nem kormozó lánggal ég.

Az acetylen magas hőfejlesztő képességénél fogva fűtési célokra is alkalmas. Kár, hogy mostani magas ára azt az alkalmazását kizárja. Fontos volna még a vasúti vagonok világítása acetylenel. Habár a sűrített acetylen magában véve a robbanás veszedelem miatt nem használható,

Hiszen egészen eltekintve a politikai momentumtól, tisztán emberi szempontból itélve is kell, hogy mindenki szemébe ötljön a kérdéses levél jerelemény, mert mely anya képes arra, hogy ily levél közzétételével kompromitálja fiát. Erre az anya szíve képtelen!

Végül csak még egy megjegyzés, melyből az ügyvéd szólal meg, ki valamikor zsurnaliszta is volt, A »Zasztava« azt írja, hogy ő a levél fordítását köldi. Már most felmerül a kérdés: Milyen nyelven is íródott tulajdonképp a levél? Cseh nyelven, melyen először megjelent, vagy német nyelven, melyen később volt olvasható, vagy szerbül, a hogy Milán írni szokott? Csak ha szerbül íródott, miért kell a »Z.«-nak a levelet fordítania?

Nem! E levél akárhogy íródott, nem más, mint a szerb radikálisok felelete Sándor király nusi beszédére, melyben kijelentette, hogy Szerbiában radikális kormány többé soha uralomra nem kerül. Ezt bosszúlják meg a radikálisok, kiknek uralomra jutása tényleg az Obrenovics-dinasztia végét és a Karagyorgyevics-család trónra jutását jelentené Szerbiában.

Dr . . . s . . . s

A háboru.

London, július 27. A Reuter ügynökség jelenti San-Franciscóból: A kormány Honolulut a Csendes Óceán legerősebb pontjává szandékozik tenni, és a szigeten nagy haderő számára kaszárnyákat fog építeni.

Madrid, július 27. Puerto-Ricoban, az ottani kikötő előtt egy erő-amerikai hajóraj jelent meg. Bahahonanal Kuba szigetén az amerikaiak megkísérelték a partra szállást, azonban jelenlényen veszteséggel visszaverték őket. A kubai kormány képviselői Maximo Gomez képviselővel tanácskozára fognak összeülni. Lehetségesnek tartják, hogy a **felkelők a spanyol ügy védelme mellett fognak nyilatkozni.**

New-York, július 27. A washingtoni hivatalos körökben az a gyanu merült fel, hogy Spanyolország a tárgyalásokat huzni igyekszik a külügyminisztériumban azonban eddig hata-

Yardes szerint oly keverék, mely mintegy 30 % acetylent és 70% olajgázt tartalmaz (többé nem veszedelmes. Az acetylent még motorok hajtására is ajánlottak; hiba az, hogy az expozíciók tulságos hevesek. — Különben az acetylenben foglalt rondítók, — különösen a foszforhidrogén, melynek elégésénél foszforsav kepződik, meg a carbiol, magas ára gátolják az acetylennek az említett célra való alkalmazását.

Habár a szakközönség az itt felsoroltakat ismeri is, amelyekből látszik, hogy az acetylen korántsem oly veszélyes, mint a minőnek gondolták, mégis a kérdések egész sorozata vár megoldásra, melyek kedvező elintézésétől az acetylen világítás jövő sorsa függ. A laikus közönség azonban teljesen tájékozatlan és a legnagyobb bizonytalanságot az acetylennek feltétlen ellenségeit is ennek körében találjuk.

Szükséges volt tehát oly akciókat megindítani, mely egyrészt a nezetek teljes tisztázását, másrészt a közönség tájékozását eredményezze.

Azok, kik az acetylen kérdést komolyan fogják fel, a dolog illetén állása mellett örömmel üdvözölték az első acetylen szakkiallítás és kongresszust, melyet H e n k i n g (Cannstadt) és T e n n e r Berlinben, Németország hatalmasan fejlődő nagy fővárosában tetemes nehézségek leküzdése árán létesítettek.

Igaz ugyan, hogy a kongresszuson a fent jelzett célt nem érték el teljes mértékben, de azért mint első kezdeményezés, e téren mégis uttörő volt, buzditólag és gyümölcsözőleg fog hatni.

rozottan tagadják, hogy a minisztériumhoz a békét vagy fegyverszünetet illetőleg javaslat érkezett volna. Ha azonban Spanyolország jóhiszeműleg lépéseket tenne ily értelemben, a fegyverszünet magától érthetőleg könnyen megkötődhet.

„Kómikus lábrugás . . .“

Zimándy Ignác ur, a törökbálinti plebanos ur úgy látszik végképpen a szennyirodalomra adta magát. Az a felháborodás, melyet Kssuthról írott ismeretes könyve országosra keltett, nem ijesztette őt meg és most újabb könyvet ír, melyben ismételn fogja arczátlan rágalmaikat. Már előfizetési felhívást is bocsátott ki, melyből világosan kitűnik, milyen irányu lesz ez az újabb szueymunkája.

Az új könyv czime és tartalma a következő:

Kómikus lábrugás a nyitott ajtó ellen, vagy a hős Don Quichotteok hiu harca a szelmalmokkal. (Ebresztő hangok XV. könyve.) Kossuth Lajos vak bálványozóinak megszivvelésü. Közli Zimándi Ignác. Kapható szerzőnél vagy Bagó Karton és fia könyvnyomdásznál, Budapesten.

Tartalma: I. Bevezetés. II. Kossuth Ferencz bosszúja. III. Tomor Ferencz okleveles főgimnáziumi tanár irodalmi nyilatkozata Kossuth Lajosról. IV. Szemelvények Zimándi Ignácznak a »Kossuth Lajos a történelem ítélőszéke előtt« című művéből. V. Szemelvények a »Kossuth Lajos a történelem ítélőszéke előtt« című könyvre vonatkozó elismerő levelekből. VI. A kormány titkos aknaműveletei a papi, tarsadalmi s politikai reputáció megromlására. VII. Györi (Gyurinka) Sándor törökbálinti anyakönyvvezetőnek hivatalos levelem alapján ellenem indított rágalmozási pere. VIII. Györi (Gyurinka) Sándor törökbálinti jegyzőnek ellenem, mint hazaáruló Kossuth gyalázó stb. ellen indított hajszája és izgatása a községben a községi gyűlésen. IX. Az országgyűlési-nemzeti párt ama furcsa verdiktje, mely szerint a Kossuth Lajosról írt művem miatt megbélyegzendő vagyok, kellő megtámasztása. X. Párhuzam Kossuth Ferencz és Zimándy Ignác előlétele között. XI. Történész e Thaly Kálmán vagy sem? XII. Félelem és gancsnélküli lovagok vagy a kilencz magyar Don Quichotte. XIII. A Kossuth Lajos ellen írt munkám üdvös eredménye. XIV. A magyar nép kétségbeesztő közöye, megatalkodott-aga, jóra való restsége, vagy Ugron Gábor szerint: gyöngesége.

Az előfizetési felhívásban a következőket mondja a plebanos:

Ezen, kezdetben csak tíz ivre tervezett de a váratlan események bekövetkezte folytan több mint 30 ivre felszaporodott irodalmi munkát nemcsak a benne közzetett 30 elismerő levél hanem főleg az teszi felette érdekessé, hogy benne Perczel Mórnak, Kossuth Lajos egykori tábornokának azon meglepő beszéde is közöltetik kivonatilag, a melyet Perczel Mór 1868 márczius 29-én a budapesti honvéd egyletnek közgyűlésén tartott és a melyben a nevezett tábornok sokkal keményebben itéli el Kossuth Lajos', mint az én magyar kiadásomnak dr. Zelenyák által eszközölt német fordítása. E beszédben mondja a többi között Perczel Mór, hogy: »Kossuth Lajos a legnagyobb arulást követte el Magyarországon«, hogy; »milliókat zsarolt el«, hogy: a lehető legnagyobb szemtelenséggel megharapta azt a kezet, melyet neki Deák nyujtott. E levél a védiratcom 81—88. lapján van közölve kivonatképpen s bizonyára nagymérvű meglepetést fog okozni s üdvös kijózanodást fog szülni országosra. A 366 oldalra terjedő »Kossuth Lajos a történelem ítélőszéke előtt« megrendelhető az alulirt szerzőnél 20 kr. árán. Míddő ezen épp oly érdekes, mint olcsó igénytelen irodalmi két munkámat a melyen tisztelt olvasó közönség szives pártfogásába ajánlom, mely tisztelem kifejezése mellett vagyok Tő-

rök-Balinton, 1898. évi július hó 25-én Zimándi Ignác.

Zimándi tehát, amint látszik, nem nyugszik. Nem is nyugszik addig, míg a könyve címében emlegetett cselekedet ki nem jár neki.

Látogatás Schwarzkoppennél.

— Saját különüktől. —

Mivel úgy ért-sültem, hogy a Dreyfus ügyben igen sokat tudó Schwarzkoppen voltaképpen nem a Vilmos huszárok száz éves jubileumára, hanem inkább azért jött a peceparti Athenébe, vagy ha tetszik Alföldi városba, hogy a Zola ügyében intervjolják, nem késtem neki erre megadni a kedvező alkalmat annyival inkább, mert egy eddigelé ismeretlen fekete fátyo'os hölgy jelent meg tegnap késő este K o h á n y i Gyula szerkesztőnké, nagy titoktartás kikötése mellett tudtára adván, hogy Schwarzkoppen igen szívesen venné úgy a saját, mint a lap érdekében, ha hozzá saját külön tudósítót küldene.

Mentem tehát, azaz mindenek előtt kölcsön kértem egy frakkot, czilindert s egy kifogástalanul kibenzinezett fehér keztyüt és elrobogtam Nagyvárad felé.

*

Mint sikerült Schwarzkoppennél bejutnom és mely időben? Szabad legyen elhalgatom. Nem akarom denuncziálni sem a biboros portását, sem a titkár urat.

Elég az hozzá, hogy ott voltam a misztikus attaché szobálya előtt és kopogtattam.

— Herein.

Beléptem. Megneveztem magamat, mint a Debreczen különjét.

— Ah! Örvendek uram. Tessék helyet foglalni. (Megkínált egy dragaderoszszal.) Sejttem jövedele okát.

Én: Talán ördöge van?

Ö: Dehogy!

Én: Ha sejti, úgy én nem szólok egy szót se. Tessék nyilatkozni.

Ö: Mindenek előtt tessék helyet foglalni: ott a diván. (Megtörténik.) Hát... hát... hát...

Én: Nohát — tovább. Még mit sem értek ebből a rövid szóból.

Ö: Remelem, tud ön hallgatni?

Én: Miként a behant lt sir, uram, úgy hallgatok, ha kell. Tetszik tudni: saját külön tudósító vagyok.

Ö: Én is tudok hallgatni, mivelhogy muszáj. Erős lakat van a számon uram. Ha annak kulcsa önnek a kezébe volna, akkor rettenetes titkot tudna meg. Igen! rettenetes titkot, mely az »Ördög-sziget« lakóját... De halt! Többet nem szólhatok. Lakat van a számon, melynek pecsétje Németország becsülete.

Én: Értem, uram, értem jól. Ön többet mondott, mint a mennyi kell nekem s a mi lapunk olvasóinak.

Felálltam, hogy megyek, hisz eleget tudtam. Diplomata eszem tisztában van a Dreyfus—Eszterházy—Zola-ügygyel. Ö azonban visszanyomott a kék diványra.

Ö: Tudja mit, kedves uram a politika után, még pedig a legmagasabb politika után, beszéljünk egyébről.

Ki lesz Komjáthy direktor primadonnája?

Mire fajomhoz hiven egy kérdéssel feleltem:

Én: Ki lesz Komjáthy direktor primadonnája?

Ö: Ez nem felelet.

Én: Az nem kérdés.

Ö: Térjünk át másra.

Én: Helyes. (Áttértem t. i. egy másik dragaderoszra)

Ö: A Hortobágyról annyi szépet hallottam. Hogy érzi magát a kis kedves?

Én: Köszönöm a szíves érdeklődést kis- sé ideges az aranyos.

Ö: Hideg víz a legjobb gyógyszer.

Én: Ahá, ezért akarják hát a Tiszát odavezetni.

Ö: (Szalutál.)

Én: ?

Ö: No igen úgy hallottam Tisza generális.

Én: Már ledegredáltak.

Ö! Ahá, in ehren quittirt. No ekkor milyen Tiszáról beszélt.

Én: A folyóról.

Ö: Azt vezetik a Hortobágyra.

Én: Ugy mondja a monda.

Ö: És mikor fog az megtörténni.

Én: Kis kíváncsi, majd ha Dreyfust vizsgálhozak az Ördög-szigetről.

Ö: Ojé.

Én: Ez határozott véleménye?

Ö: Kerem, hiszen én nem mondtam semmit.

Én: Mit vissza akarja vonni?

Ö: Az idő pénz.

Én: Folytassa kérem azt az Ojés mondatot.

Ö: Szíves marasztalásokat ne tessék komolyan venni.

Én: Tehát a Dreifus pör revizója...

Ö: Vannak rendkívül tolakodó természetű emberek...

Én: Akik szegény Zolát...

Ö: Kérem, semmiképpen sem tartóztatom.

Én: Nem akarom jelenlétemtől megfosztania.

Ö: Magának ilaván kellene tollat fosztani.

Én: Hirességed nagyon elmés. Paty du Clam...

Ö: Johan! Johan!

Én: (Gyanakodva) Ki az a Johan!

Ö: A hetes. Johan, Johan?

Én: Isten vele és gyöngyharmat.

Ö: Ne siess en.

Én: Az idő pénz.

Ö: Már távozik? Johan!

Én: (Bemutattam a rükvertszkoncentrering tudományát)

HIREK.

Tóth Béla temetése.

Tóth Béla építész hült tetemeit holnap délután három órákor helyezik örök nyugalomra a Kossuth-utcai sirkertbe.

Az elhunyt kiváló, tevékeny tagja volt a debreczeni függetlenségi pártnak, melynek intéző bizottsága tegnap este hat órákor tartott ülésében elhatározta, hogy Tóth Béla építész varatlan elhunyt alkalmából igazán érzett részvétet fejezi ki; ezt jegyzőkönyvben megörökíti és a jegyzőkönyv másolatát az elhunyt özvegyének is megküldi.

Egyszersmind elhatározták, hogy koporsójára a debreczeni függetlenségi 48-as párt

koszorút helyez a következő szallag felirattal:

A hü elvtásnak — a debreczeni függetlenségi és 48-as párt.

A mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki:

A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejtetlen jó férjem, illetve fiam édes apa, testvér és rokonok nevében néhai Tóth Béla építész f. hó 26 án d. e. 10 órákor, életének 42-ik s legboldogabb házasságának 6-ik évében hosszas szenvedés után történt elhunytát. Feledhetlen halottunk földi részei f. hó 28-án d. u. 3 órákor fognak a IV. ker., Sziv utca 15. sz. háznál az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a Kossuth utcai sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. E végtisztességtételre a megboldogult rokonait, barátait és ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1898. jul. hó 26. Özv. Tóth Béláné a megboldogult neje, Sárika, Margit, Kata, Béla gyermekei özv. Tóth Endréné édesanyja. Tóth Endre, Kálmán, Tóth Róza testvérei. Tóth Endrene szül.: Sik Irma. Tóth Kálmáné sz. Todorovits Mariska, Mariska leányukkal, sógornók, Szabó József ipa, Szabó Miklós és Dr. Szabó István sógorok. Beke poraira! A temetést Dankó M. tem. int. rendezi.

* **Uj város atyák.** A város atyák két virilis tagjának Ármós Bálintnak és Paksy Imrénének helyére, a sorrendben következő két legtöbb adót fizető polgárt hívják be, A nemrég elhunyt Jóó István és a tegnap meghalt Tóth Béla helyét pedig már közelebb választás útján fogják betölteni.

* **Vendégszereplés.** Sebessy Basset Vilmos operaezenes, ki a debreczeni színházból ismer előnyösen közönségünk, meghívást kapott a Kolozsvári Nemzeti Színház intendanturájától vendégszereplésre, melyre szerződötés céljából kérék től. Sebessy B. Vilmos a »Zsidónő« című operában mutatkozik be a nagyváradi közönségnek, a biboros szerepében.

* **»Visszaesküvő« szoczialisták.** A szabolcsmegyei szoczialista parasztoakat tudvalevőleg éjjeli üléseken eskettek föl Várkonyiek. Hogy esküjük alól feloldják és megnyugtassák, a templomban visszaesküdnek. Esküjökben kijelentik, hogy megbánták szoczialistaságukat és semmi közrendellenes dologban nem vesznek részt. Erről jegyzőkönyvet vettek és a királyhoz intézendő kegyelmi kérvényhez csatolják.

* **A kiküszöbölt márczius 15.** A magyar kormány kitérte márczius 15-ét a nemzeti ünnepek sorából. Erről szól az alábbi hír:

A pénzügyminiszter az állami lobogó kitűzésére nézve a belügyminiszteréhez hasonló körrendeletet fog kibocsátani, melyben az összes pénzügyigazgatásokat és a pénzügyminiszterium hatáskörébe tartozó hivatalokat utasítja, hogy a hivatalos nemzeti ünnepeken: Szent István napján, ápril. hó 11-én és a király születés és nevenapján épületeikre a nemzeti lobogót kitűzzék. Hasonló rendeletet már a belügyi és vallásügyi miniszterek is bocsátottak ki.

Hiába rendelkeznek, a nemzet még is megünnepli márczius 15-ét, mint a magyar szabadság hajnalának ünnepét.

* **Szünik a trachoma járvány.** Városunkban a trachoma járvány örvendetesen csökkent. Dr. Somogyi Zoltán városi orvos jelentése szerint a betegek száma 242-ről hirtelen 140-re apadt. Városszerzte általában alig van vagy épen nincs semmi járvány, a mi mostan a kánikulában nagyon örvendetes jelenség.

* **Városi közgyűlés.** Debreczen város törvényhatósági bizottsága holnap d. e. tartja rendes közgyűlését.

* **Pályázat a szegedi színházra.** Szeged városa most hirdetett pályázatot a színházra három évi időtartamra. Az évadmeghosszszabítása a szinkör feleltétele következtében történt. A pályázat határideje szept. 30-án jár le. Mint halljuk a pályázati kerényét befogja nyujtani Komjáthy János is.

* **Postások gyakorlati tanfolyama.** A kereskedelmi miniszter a vasárnapi hivatalos lap közlése szerint a posta- és táviratkezelési szolgálatra alkalmazandó és XI. fizetési osztályban 500 frittől 700 frittig emelkedő évi fizetéssel, továbbá az 1898. évi IV. t. czikk által megállapított lakpénzilletményekkel javadalmazott posta- és táviratkezelészek kiképzésére f. évi szeptember hó 15-étől kezdve, 6 hónapra terjedő gyakorlati tanfolyamokat nyit a következő posta- és táviratkezelőhelyeken: 1. a budapesti posta- és táviratkezelés kerületében: Vácott és Zólyomban; 2. a kassai posta- és táviratkezelés kerületében: Iglón és Sátoralj-Ljhelyben; 3. a kolozsvári posta- és táviratkezelés kerületében: Brassóban és Maros-Vasarhelyen; 4. a nagyváradai posta- és táviratkezelés kerületében: Aradon és Debreczenben; 5. a pécsi posta- és táviratkezelés kerületében: Kaposvárt és Nagy-Kanisán; 6. a pozsonyi posta- és táviratkezelés kerületében: Nyitrán és Zsolnán; 7. a soproni posta- és táviratkezelés kerületében: Győrött és Szombathelyen; 8. a temesvári posta- és táviratkezelés kerületében: Szabadkán és Pancsován és végül a zágrábi posta- és táviratkezelés kerületében: Eszéken.

* **Elementek a 39-esek.** Tegnap este utaztak el a 39-es nyaka bakák városunkból Radna Lippára. Az elutazó hadiak nagy néptömeg jelenlétében ültek vonatra, mely aztán elrobogtatta őket. A néptömeg között volt nem egy siránkozó leányka, ki szíve kegyeltjétől vett búcsút... Szerencsére nem sok időre. Majd az öröm ragyog a most könnyező szemben a visszatéréskor.

* **Gyászrovat.** Ercsey Sándor ügyvéd és földbirtokos, a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye volt tanácsbírája és zsinati képviselője hetvenkét éves korában meghalt Nagyszalontán. Az elhunyt sógora volt Arany Jánosnak, a kinek életrajzát is megírta. — Több levelet váltott a r a n y n y a l, kinek ifjúkoráról Ercsey életrajza nyújtja a legmegbízhatóbb adatokat. Arany Jánosról kiadott könyveiben, melyhez 1883-ban Gyulai Pál írt előszót mintegy hatvan levetel közli Arany Jánosnak ellátva a szükséges magyarázatokkal. Az elhunyt öreg ur harminczöt évig volt tanácsbírája a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyének.

* **Kun Kocsárd ereklye.** Erdélyi Kun Kocsárd gróf, a szabadságharc leveretése után hét esztendőig elmékedett Komárom várában vasra verve arról a bizonyos jobb korról, melyet a költő a csüggedt hazafiaknak megjövendölt. Ez elmékedése alatt kanalat, kést, villát faragott magának, a melylyel aztán is étkezett, a mikor már a felszabadult nemzetnek szabad polgára volt. — Ezeket az ereklyéket nem régiben kérte el a kolozsvári orsz. tört. ereklyemúzeum az elhunyt menyétől, Kun Károlyné grófnétől. Ezek az ereklyék még meg sem érkeztek s egész véletlenül beérkezett az elhalt gróf egy második becses ereklyéje, melynek levezéséről kevesen tudtak s melyet életében egy barátjának ajándékozott emlékül. Egy művészesen kifaragott kis fa pohár ez, egyik oldalán babér lombbal, többi oldalán más ékitmenyvel díszítve. A pohár talpazatán a faragás helye s a készítés ideje van bevésvé. Komárom, 1853. Kun Kocsárd. Ki tudja, hány hónapig dolgozott, míg művészi erzeke e tárgyat ily csinnal előállította. S míg ezen munkálkodott elkalandozott érző lelke székely testvéreiket kiket biztatott, hogy jönni fog egy jobbkor, mely szabadabb és vagyonossá teszi a munkás nemzet testvéreit. A drága ereklye az Unio kiállítás egyik becses tárgya.

* **A sertésvész terjedése.** A legújabb hivatalos jelentés szerint a sertésvész az elmúlt héten ismét 77 eddig járványmentes községet fertőzött meg, hogy ma az országnak 1032 községében szedi már ismét az áldozatait ez a kpusztihatlannak látszó nyavalya. Az álategészségügyi viszonyok különben is kedvezőtlennek s majdnem minden járványne-nnél szaporodás található a jelen kimutatásban. Ez annál szomorúbb, mivel a szomszéd Ausztriában épen ellenkezőleg állanak a dolgok: amennyiben minden állati betegség szűnőfélben van: így a sertésvész már csak 115 és a ragadós száj- és körömfájás mindössze 154 osztrák községben pusztít.

* **Reviczky Emil temetése.** Nagy részvét mellett, fényes gyászpompával folyt le tegnap délután a Reviczky Emil temetése. Ott voltak Simonffy Imre kir. tan., polgármester, Rásó Gyula alispán, Komlóssy Arthur főjegyző s a debreczeni társadalom több kiváló tagja. A gyászszertartást dr. Wolafka Nándor v. püspök vezette. Azután gyászkocsira emelték a koporsót, amelyet koszorúk halmaza borított. A gyászkocsi előtt külön koszoru kocsi, utána pedig beláthatlan kocsisor haladt a Szt. Anna uczai r. kath. temető felé, ahol az elhunytat a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

* **Szimon Péter levele.** A szófiai lapok egyrésze Szimon Péterrel, a szomorú véget ért Szimon Anna apjáról a napokban azt a tendenciózus hírt közölte, hogy ő is aláírta azt a kerényint, amelyet Bojosev barátai a gyilkos kapitány megkegyelmezése végett a fejedelemez benyujtottak. Szimon Péter most levelet intézett a bolgár lapokhoz, amelyben felhaborodva utasítja vissza az alaptalan vádat. A levél jul. 20-án Budapesten kelt és így hangzik:

Igen tisztelt szerkesztő ur! Arról értesültem, hogy kétes existenciájú emberek Szófiában azt a hírt terjesztették el, hogy jó szóért és pénzért leányomnak, néhai Szimon Annának megtagadására vetemedtem s hogy aláírtam a végzettől már utólról Bojosev kapitány kegyelmi kerényint. Ezenel kijelentem, hogy a híreszteléseknek, melyek legbensőbb érzelmeit a legmelyekben sértik, semmiféle igaz alapjuk nincs és hogy azokat fölháborással utasítom vissza. Mindazokat pedig, a kiktől megtudom, hogy ezeket az alávalóságokat világgá bocsátották, felelősségre fogom vonni.

Szimon Péter.

* **A dalegylet népnépele.** A dalegylet vasárnapi népnépeleének sikere érdekében lázas tevékenységet fejt ki a rendező bizottság és a tamadt érdeklődésből ítélve, minden jel arra mutat, hogy az óhajtott eredmény nem fog elmaradni. A nép ünnepele személyenként tíz krajczáros belépő jegyekkel lehet részt venni. A hangversenyre s dalestére külön belépő díj lesz.

* **Nem akasztanak Debreczenben.** Tegnap már megemlékeztünk arról az épületes látványosságról, melylyel a hipodrom direktora mulattatja a közönséget. Nevezetesen hogy «ő Felsege a király nevében» hirdeti meg minden nap Spingá, Pitély és Berecz fölött a kir. Kuria ítéletét és mindjárt fel is akasztatta őket. A rendörseg már intézkedett a dologban és Urban direktor levette a szenzáció» darabot a repertoírról.

* **Pályázat.** A m. kir. budapesti I. honvéd kerületi parancsnokságnak folyó hó 22-én kelt 6265/h. o. számú rendeletevel beadott hirdetmények szerint a debreczeni állomáson elhelyezett m. kir. honvédség részére az 1899 évi január hó 1-től 1898 évi december hó 31-ig terjedő időszakra szükséges kenyér és zab szállításának biztosítása céljából Nagy-Varadon a cs. és kir. katonai élelmezési kárnál folyó évi augusztus hó 3-án del előtt 10 órakor kizárólag írásbeli ajánlatok alapján nyilvános árjelítés fog tartatni,

* **Meghívás a debreczeni ev. ref. egyház gazdasági bizottsága által 1898 évi július 28-án d. u. 3 órakor az egyház tanács-termében tartandó ülésre.** — Tárgyak: az új osztású földre júli. 25-én tartott árverés eredménye s folyó ügyek.

* **Elveszett gyűrűk.** A Cser-uczsa sarkán elveszett egy női pénztárcza és benne 4 drb. arany gyűrű. És pedig: egy arany karika gyűrű, egy fehér köves gyűrű és két bordó köves. A becsüetes megtaláló a III. kerületi kapitányságnál illő jutalomba részesül, ha a gyűrűket átadja.

* **Dreyfuss induló.** R á c z Károly zenekara ilyen című indulót mutatott be a napokban. Az induló Párisból került ide és mindjárt igen megtetszett a közönségnek.

x **Egy helybeli kereskedelmi ügynökké** iródban egy fizetési gyakornok felvétetik. Ajánlatok L. H. jel alatt a kiadóhivatalba intézendők.

x **Kevés gyógyvíz** küldetik oly távol vidékekre és örvendő oly közkedveltségnek, mint a már több mint 20 év óta használatban levő **Ferencz József keserűvíz** miről eddig 4 világrészben nyert aranyérem tanuskodik. Mint rendszeres adag, egy boros poharral, reggel éhgyomorra véve, elegendes.

Táviratok.

Bismark haldoklik.

Budapest, júli. 27. a »Deb.« er. táv. Bismark herczeg volt birodalmi kancellár súlyosan megbetegedett. Közeli katasztrófától tartanak orvosai.

A spanyolok békét kérnek.

Budapest, júli. 27. A Debr. ered. táv. New-Yorkból távirják, hogy az amerikai kormány hivatalos közlönyének mai száma a spanyol kormánynak a béke iránti üzenetét tartalmazza.

Budapesti áru és értéktözsde.

— Reich Jenő és Társa jelentése. —

Távirati tudósítás.

júli. 27.

Határidőújslet.

Zárul 1 órakor.

Buza őszre	7.65
Tengeri júliusra	4.21
» augusztusra	5.04
Rozs őszre	6.33
Zab szeptemberre	5.32

Értéktözsde.

Zárul 1 órakor.

Osztr. hitelrészvény	358.80
Magyar »	394.—
Államvasuti	359.—

Holden-bábjáték.

Még mindig érkeznek részletek Szimon Anna gyilkosainak kivégeztetéséről. A nagy titok mindinkább nyitabb lesz, részletezése és világgá kürtölése már a mese natarát is tullepik; a tul csavarás csak lazítja a kötést.

Bojosev az udvar kegyenczet, ki oly bizalmas volt a fejedelem aszonnyal hogy aibejét vele akarta bizonyítani, felakasztották? Szinte bihetetlen, ha elgondoljuk, hogy nálunk a legelvetemedettebb gyilkos életének is megkegyelmeznek, mert a hunanitas rag kisütötte hogy az akasztás is gyilkosság, még pedig kegyetlen fojtogatás.

Hát igaz volna, hogy Szimon Genuska egészen árván maradt?!

Szülei és Novelics a czinkos társ nem voltak-e egy complot aidozatai? Hát miért átkozta volna a testvér testvére sirjánál Ausztria-Magyarországot?

Budapesten előbb értesültek a kivégzésről, mint Szofiában, mert mint tudjuk, ez a consulátusok consultatio eredménye volt.

A kivégzés ha egyszer titokban történt, nem nyílttérre szerepelt ha mindjárt a messze Maricza völgy felett az ég vitriol kék alapon villam betűkkel volt hirdelve, a »Consumatum est!»

A kivégzés nyílttérre már kiment a divatból, mert nem szabad ily borzalmas példadással a rabok létszámát apasztani, midőn azok számára oly nagyszerű berendezések vannak, hogy a szabad polgar méltán megirigyelheti. Ez a csunya defilé már csak a katonáknál tartotta feno magát, hol az auditor kivételesen lóháton tör pácztát a bünös felett.

Bojcev katonatiszt volt s nem lett volna még golyóra sem érdemes? Nem, mert gyenge könnyen hívő nőt gyilkolt; a katona ildomoság nem tür ily gyalázatot. Nem ontott vért vért dr vízbe fojtott életért viszont fojtást követel egy régi törvény.

A titokzatos eseménynek csak egy füles szemtanuja volt, még pedig nagyobb bitelességet épen magyar volt, ki mindent elbeszélhetett úgy, ahogy azt a consulátus előírta.

Azt állítja az a bizonyos magyar, hogy elszántan lepett mindkettő a bitófa alá, magukban léptek fel a számolyra. Nem csoda, ha a részeg hóhér tamolygott és még nagy szerencse, hogy a nehéz feje nem a hurokba téved.

Magok rugták ki a számlót és egyszerre a zsinereg akadtak, akár a Holden színház bábjai. Vajon nem volt-e láthatatlan zsinor rajtuk és egyáltalán volt-e lelkük, hogy oly báb flegmával azt kiadták.

Mindenesetre ritka productio uoy tactusra a láb alól kirugni az élet pidestáljat, mint megállani már csak egy pár perczig szabad.

Minekünk mindenesetre nagy satisfactio, ha mindjárt a effigie akasztottak őket, mint 49-ben az emigránsokat. Elég azt kimondani, hogy megérdemelték a halált; jogerőre emelkedett a halálos ítélet. Nincsen okunk tovább pácztát törni a birak, sem a bünösök felett, kik csak hősileg haltak.

Nálunk egy könnyelmű leány eltünése még nem képez oly cassus bellit. Keleten azonban még mindig nagy becsben van a gyönge nem. Ott nem főznek, nem mosnak, sem kefe vagy dohánygyarba nem jarnak, de magok is szíjják a marghileből a szultán flort. Arany karpereczekből áll a rablánczok s nem sokat adnak Himen rózsalánczaira, ennél mindenesetre jobban köt a keleti gyönge. Oly megadással türik a nehéz fátolyt, mely lelküket, testüket egyaránt borítja.

A nő ott rejtett kincs marad a világ előtt, mint a bányában kiaknázatlanul hever, senki sem keresi lelke tisztaságát, szelleme fényét. Nem ösmer feltékenységet, háromszáz is elfér egy harem-czettában és oly egyetértésben, mint maga a holt smukk, és türik egymást.

Nálunk próbálna valaki csak kettőt is egy polgári uton egy fedél alá rejtetni, volna ekkor hadd el hadd. — Milyen rut bün is az a bigamia! Bizony furcsa, hogy a török úgy con amore előszedheti az abeszkes skatulyájából ma az aranyhaju, holnap a rubintos ajku honri holnapután a gyémántos szemü favorit-ot tüzi mellére. A keblek rózsás havas csucsaitól le a sötétlő völgy aljáig mily változatos panoráma tárul a hopasz török villogó szeméinek.

Ha viszont a nő gyilkolna férfit, mint Judith Holofornest, vagy Corday Sarolta Maratot, tán el se zárnák. Az udvarias Kelet még nem ösmer Mária-Noszttrát

Erre mifelénk nem igen építgetik a templomokat, de helyébe hatalmas oszlop rend támogatja a Justica Regnorum Fundamentumát. A szabad kőművesek sem illesztgetik evtizeden keresztül a gót dóm oldalbordáit,

hanem rom alapon indulva maholnap az Abelek összevesznek a A Babelen. A Tisza virágok úgy látszik túlélték napjukat.

És ez mind azért van mert már sokan vagyunk és a sült galamb nem repül a szájunkba. Nekünk nem terem oly közel a szultán füge, sem a eatolya, sem az ananász üvegházon kívül és az utolsó nagancsért meg kell dolgoznunk.

A munkahiény és keresetképtelenségből eredt nagy szükség aztán törvényt bont és az ehhez had mindennek neki ront. Keleten a rablás és tolvajlás oly bün, hogy azt nem is ösmerik. Bármely elveszett tárgy a maga helyén megtalálható és birtokosa nem kénytelen a becsületes megtalálónak hálálhodni. Ott nem arulnak az igazságügyi palotával szemben rab munkát, nem tartják skatulyában a here férfit, hanem felkötik, ha nem a világra való többé.

Minálunk Bojcev es társa a börtönben bizonyosan nemzeti zászlót és cimert keszítették volna.

Minálunk ezelőtt azt büntették a rabot, hogy czellájában halálra untatták, most megint tágas világos munka teremben agyon dolgoztatják. Nem adnak már ingyen ételeket, de annál több éveket, hogy a munkások állománya valahogy ne apadjon.

Novelicstől azt kerdezték, a siralomházban nem kíván-e egy pohárka szíverősítőt? Mire az felelte: a halottnak nincsen arra szüksége. Hat okosabb is utoljára jól megtraktálni, míg husz évig koszon tartani a még becsületes polgarok megrontására hadd menjen mielőbb örök útjára.

E husz év alatt a rab vagy megszökik és e miatt a fogház felügyelőt balára kinozzák, vagy becsületes iparost faragnak belőle. A javító műhelyek szaporodnak; az erkölcsében súlydedt vissza emelik a becsületesek sorába.

A büntetlen előéletű és élemedett iparos pedig tétlenül nézi, mint éteik és ruházzák a hihom rabot, ki eddigelé soha munkakönyvet nem váltott. Hát ez a polgári erény jutalma?

Ráadásul még ingyen anyagot kérnek a feyintezet részére a várostól; szép vesszőket a kosárfosásra. A tapintatos tanács e kérelemre igen okosan 25 ft k. p. (kemény pácztában) visszavágott. Hogy is ne, mikor mi nagy adót fizető polgarok egy talyiga szikes hantért egy egész pengőt fizetünk és a kis udvarom hantja evenként 10 fruba kerül. — Talán nem volt elég, hogy a város felszázadon át adott ingyen lakást székházán e szemét népségek?...

Van egy fajta rab, a rabok rabja, egy Holden figura: a bányász, kit nem száz zsinereg ríngatnak, de nap, napután az égő Naptól bucsuzva egy erős szál kötelen ereszkedik le, mint a pók, a bányarém közelébe, a pókkal mondja: Szerencse fel! Itt halvány mécsvilágnál kutatja a bün forrásait és szedi illattalan virágjait, nem ügyelve arra, hogy már mily mélyen haladt az emberiség mélyseges mély sirja ásásában.

Nem a sziszegő kigyó, de az aranyércz első megcsillámlása a nap-ugárban volt a bün ébresztője. A kutató tudománnyal verte meg az Isten az embert; a tudás, a vakító fény, az elbizakodottság tette egyedül nyomorulttá. Ne verjete aranyból pénzt, ne ékesítétek drága kövekkel a koronát, a kardot, ne nézeteek oly mélyen a Napba, a Föld gyomrába, ugy a Paradicsom még ma is virul, de ember sem igen pirul.

Alighanem maga az Isten is botlott, midőn Évát a kincsek kincsét az almafa árnyékába rejtette. A biblia egyben téved; nem az volt az Úr első szava, hogy: Legyen világosság! hanem: Keresd az asszonyt! És sajna Ádám hamar ráakadt, amiért a világ ugy elmaradt.

Azóta a királytól, de az utolsó irnokig mind az Igazság szolgálatában áll, mert a kezdettől a világ bünre volt alapítva. Mi is lenne akkor ha ugy egy szempillantás, vagy mondjuk, hat nap alatt teljesen megtisztulna bünétől a világ? Nem volna többé méltóság és halomra dólne éhen a sok ur, mert a rang

és mód egyedül a gonosz üzérkedésből növekedik. Jaj a világnak, ha a bíró cliens nélkül marad!

A Holden színház legügyesebb mutatványa volt a rózsza királynő ünnepélyes megjelenése a fényes fogatán. Ah, az az udvariaság, a rángatózás a láthatatlan zsinórokön, az udvaroncok és lakájok döcögős hajbókolása mily természetes volt! — Conte te bras!

Bánffy br. is mily ügyesen rángatja a zsinórpadról mézes-mázos bábja! Hogy süsse meg őket és illesszen e nagy mesterük mintájára kék üveg gyöngy szemeket, sárga lapos fejükbe!

Valjon mikor fog ráunni a czifra báb komédiára a nagy közönség, és mi kimenetel lesz a sok drága egyre növekedő adó beme- netnek?...

Gondy Károly.

KÖZGAZDASÁG.

A gazdasági fölszerelés.

— Részlet Vörös Sándornak »A mezzei gazdaságtan« cz. művéből. —

(Folyt. és vége.)

3. A z e s z k ö z é s g é p l e t t á r részben olyan természetű, mint az épület, mert folytonos javításra szorul, de sokkal kevésbé tartós amannal. Nagyon megfontolandó tehát az, hogy mifele, mennyi és mió aru eszközök és gépek szerzettessenek be. Szabály legyen az, hogy a legszükségesebbek legyenek meg, de azok legyenek jók.

A fuvarozó és földmívelő eszközök száma függ a tartandó fogatok számától, de szert minden 4 szekérre és ekére kell egy tartalékot beszerezni. 4—5 eke után 1 borona, 4—5 fogat után 1 henger, sormívelő kapak és töltőgépek 10 holdra 1—1 darab lesz szükséges. Egy sorvetőgép 120 hold vetésnél, egy aratógép 2 0 holdnál, egy gőcséplő 500 hold gabnavetésnél már jutalmazó lesz. — Rosták, riőrök mar kisebb készletnél is csaknem kifizetik magukat. Répavágó, szecskavágó daráló mar 15—20 nagy marha takarmányozásnál szük egyes lesz. Az istállói eszközök az állatok számától, a kézi szerszámok részint a cselédek és munkások számától függenek.

Az eszköztöke tehát holdankint

belerjesz üzletnél sok gép- munka mellett	24—28 frtot
középteljes gazdaságokban	12—22 frtot
külterjes gazdaságokban ke- ves igaerőnél	8—10 frtot.

Az eszköztöke értéke egyébkint az állat-állomány értékének felét szokta tenni, de inkább ezen alól marad. A földértékhez viszonyítva, annak 6—7%-a körül jár.

Az eszköztöke karban tartására tetemes költség kell, ami függ az eszközök anyagától, a használatától és az elhelyezéstől. Az egyes csoportokban az elhasználás különböző, leggyorsabban romlanak az istállói kisebb eszközök 35—40%-ig. A fontartási költség az új értékekhez viszonyítva alacsony, ha az csak 12—14%-ra, közep, ha 15—10%-ra, magas ha 18—25%-ra megyen.

A ki drágább eszközt vagy gépet akar venni, előbb nézzen szét, ahol már ilyenekkel dolgoznak, nézze s kerdeze meg azok használatát. Óvakodjék a gazda sok pénzt venni eleinte az eszköztökebe. Könnyebb utóbb valamit pótolni, mint a feleslegeset hasznosítani.

4. A forgó tőkéhez tartozik minden termény, készlet, anyag és pénz. Itt csak a pénzzel foglalkozunk leginkább, mert a termények és a készletek mar ugyis egy termelési költségnek a szüleményei.

A forgó tőke nagysága függ az egész gazdaság ös-zetételétől, rendszerétől és viszonylataitól, azért azt számszerint meghatározni sokkal bajosabb, mint az előbbieket. A forgó tőke elégséges és bő volta megkönnyíti a megtermékenyítést az egész üzlet menetét, — elégtelensége és hiánya pedig megbénítja azt.

A forgó tőke összegét az álló tőke összegéhez, (az élő és a holt leltár együttes

értékéhez) szokták viszonyítani és azt mondjuk, hogy magas a forgótőke, ha az üzleti álló tőke felét, — közepes ha harmadát — és alacsony, ha negyedét képezi. Itt különben igen nagy eltérések lehetnek pl. egy egyszerű külterjes gazdaságban (részes művelésnél alig lesz az álló tőke 3-5% a egy ipari gazdaságban pedig fölmehet annak 80-100% ára is.

Az alaptőkéhez viszonyítva annak 8-10 %-a körül járhat.

Haszonbérletnél az évi bérösszeghez lehet az üzleti tőkét viszonyítani s a különböző bellerjességi fokozat szerint a bérlet üzleti tőkéje (álló és forgó együtt) az évi bér 4-szeresétől 10-szereséig emelkedhetik, ebből külön a forgó tőke $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{4}$ rész lehet.

Holdankint kivetni a forgótőkét biztos számokban még bajosabb; csupán hozzávetőlegesen említjük fel azt, hogy az 10.15-20-25 ftra mehet.

Biztos számokat és arányokat mindig csak a rendesen kezelt és jó számviteli gazdaságok több évi számaiból lehet meríteni.

Hogy a forgó tőkéből (a pénzből) mennyit kell készletben tartani, az függ a gazdaság bevételi forrásaitól s a jövedelmek befolyásának időpontjaitól. Az egyoldalú gabnatermelő gazdaságban egyik aratástól a másikig az egész tőkét készben kell tartani, összetettebb és több bevételi forrással bíró gazdaságokban az évi szükséglet fele vagy negyedrésze is elegendő lehet, mert időközben is folyik be pénz.

5. A felszerelések és tőkék arányait a fentebbiek után áttekintés végett ezekben foglalhatjuk össze.

Az épülettőke a föld értékének 15-40 %-a lehet: közép arány 25%.

Az üzleti álló tőke (állatok, eszközök) az egész alaptőkének 20-25, esetleg több %-át teheti. Külön az állati tőke az épülettőke fele körül, az eszköz tőke pedig az állati tőke fele körül jár.

Az üzleti forgó tőke az álló tőke 25-30-50 %-át, közepes 30%-át t. heti.

Ha mindent az alaptőkére viszonyítunk középszámokban ezek az arányok mutatkoznak:

az épülettőke a földértéknek közepesen	25 %
az állati tőke az alaptőkének (föld és épületek együtt)	12-15 %
az eszköztőke az alaptőkének	6-8 %
a forgótőke	9-12 %

De jgyezzük meg újra, hogy ezek a számok csak hozzávetőlegesek, biztos számokat csak adott esetekből s valamely gazdaságból nyerhetünk.

A felszerelésekkel addig lehet menni, a meddig általuk a gazdaság jövedelmét addig emelhetjük, hogy a szereplő tőkék kamatait s a kezelő gazda vagy a bérlet a maga illendő munkadíjait kikaphatja. A meddig ez megtörténik, addig a felszerelések arányai helyesek lesznek és a gazdasági berendezés valódi feladata az, hogy ezeket a helyes arányokat elérje s megtartsa.

A magyar agrár és járadék-bank r. t. 4 és fél %-os járadékjegyei. E hó 30-án kerülnek a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank által a becsi Union-Bank és annak csoportjával együtt átvett Magyar Agrár és járadék bank 4 és fél %-os járadékjegyei aláírása alá. E kötvények a m. kir. pénzügyminiszterium rendelete értelmében a pénzügyi igazgatás összes ágazataiban üzleti biztosítékul és bánatpénzül elfogadtatnak és úgy a budapesti, mint a becsi tőzsdén hivatalosan jegyeztetnek, negyedévi szelvényekkel vannak ellátva, 102 százalékkal fizettetnek vissza; aláírás áruk 99.80 a kamatok hozzávonásával f. évi május 1-ől. Aláírásokat eredeti áron majdnem az összes vidéki intézetek elvállalnak. Ezen értékpapírok beszerzésére olvasóink figyelmét különösen felhívjuk, mert a nyújtott előnyök miatt olcsó és szolid tőkebefektetésre kiválóan alkalmasak.

Budapesti gabonatözsde.

július. 26.

ké száruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Baza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	76	—00—00	80	00.0—00.00
"	77	—00—00	81	00.00—00.00
"	78	—00—00	82	—00—00
Tiszavidéki ó	79	—00—00	—	00.—00.00
"	76	8.40—8.45	80	—00—00
"	77	8.50—8.60	81	8.90—8.95
Festvidéki ó	78	8.70—8.75	82	90.00—00.00
"	79	8.80—8.85	—	—00—00
"	79	8.35—8.40	80	—00—00
Fehérmegyei ó	76	8.45—8.55	81	—00—00
"	78	8.65—8.70	82	8.85—8.90
"	79	8.75—8.80	—	—00—00
Bácskai ó	76	8.40—8.45	80	00.—00.00
"	77	8.50—8.60	81	8.90—8.95
"	78	8.70—8.75	82	00.00—00.00
Észak magy	79	—00—00	80	—00—00
"	78	—00—00	81	—00—00
"	79	—00—00	81	—00—00

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű	uj 70-72	7.20 7.25
" másodikrendű	"	7.05 7.15
Árpa takarmánynak	60-62	5.30 5.75
" égetni való	62-64	— —
" serfőzdei	64-66	— —
Zab	uj 39-41	6.00 6.20
Tengeri bánsági	uj	5.35 5.40
" más nemű	"	1.75 12.25
Repce bánsági	"	— —

Sertésvásár.

július. 26.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli sulyban 00-00 krajczárig, közép (pkint 240-260 — kilogramm sulyban) 57-58 krajczár Kőnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) 57-58 krajczár.

Sertéslétszám: 1898. évi jul. 24-én — volt készlet 43.554 darab, 1898 július hónap 25-én felhajtott 303 drb, 1898 július hónap 25-én napján elszállított 317 darab 1898 július hó 26-ik napjára maradt készletben. 43.540 darab. — A hizott sertés üzletirányzata csöndes.

CSARNOK.

Utközben.

— Regény egy kötetben. —

Irta: **TAMÁS JÓZSEF.**

35.

— Aztán mi kifogásolni valója van ezen a világon,

— Ez az idő nem alkalmas arra, hogy értekezéseket tartunk.

— Igaza van. Beszéljünk másról. Hanem nézze csak, maga érdekel Ne mosolyogjon már olyan gunyosan. Várjon, megmondom miről beszéljen. Mondja, hogy képzele maga.. hűséget?

— Mint kötelesség nem létezik.

— Bravó. Maga egészen okos ember. — De mondja csak, ha megházasodna a feleségével szemben is föntartaná ezt a nézetét?

— Fenn.

— Bizonyos felőle? Mert én nem hiszem. Nincs igaza, nincs. Meg szeretném erről győzni, de nem jut épen eszembe semmi? Volt már szerelmes?

— Nem voltam.

— Ha majd az lesz, másképen gondolkozik.

— Meglehet.

— Ha még egy ilyen meglehettel válaszol, — rettenetesen megszidom. Ne nézzen olyan bambán. Sohasem szokott maga asszonyokkal beszélni?

— Nagy ritkán, ha épen el nem kerülhetem.

— No most nem kerülheti el. Adja meg magát sorsának, előlem nem menekül. Nyujtsa

a karját. Siessen. — Elutam már a sok ülést.

Megindultak a fák felé. János és Zeiter bámulva néztek egymásra. Aztán ők is belevegültek a társaságba.

A leány beszélt összevissza tarka dolgokat. Márton közönyössége bántotta, meg érdekelte is ez a furcsa ember, aki nem jön zavarba ő előtte.

Mind messzebb távoztak a társaságtól, melynek larmája zsongássá olvadva jutott a füleikhez.

A leány letelepedett egy padra és intett Mártonnak, hogy üljön mellé. A férfi nem tudta megállani, hogy meg ne kérdezné:

— Miért hagyta ott a társaságot? Elvezet az magának, hogyha majd vissza megy, szinte a ruhái redőit vizsgáljak?

— Elvezet az. Ur vagyok. Azt csinállok, amit akarok és mégis ott vagyok köztük, a kik oly féltve őrzik híroket. Oly féltve és olyan ügyesen. Erősebb vagyok náluk. Az enyém a diadal. Minden társaságnak bálványa vagyok.

A férfiak bolondulnak értem. Az asszonyok bámulnak és ez nekem elégtétel. Több, kéj. Rosszabb vagyok, mint a mi yennek hisznek: mert nem vagyok rossz. Bámul barátom? Nem csodálom. Nem is mondtam még ezt el másnak. Furcsa ugy-e? Mások titkolják a bukasukat, én titkolom azt, hogy tisztességes vagyok. Már értem azt a tisztességet, amit a bonczban mondanak annak.

— Ha'asz, maga elpirult! Haha...

— Bámulom magát kisasszony.

— Rá is szolgáltam. Mi mind a ke ten küzdünk a társadalom ellen. Maga ideális czélért, a közért. Soha sem fog győzni.

Folyt. köv.

VASUTI MENETREND.

1898. május hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul:	6. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	reg. 9 01
Budapest-Nagyvárad felé	d. u. 12 36
Budapest-Nagyvárad felé	este 10 27
P.-Ladány-Nagyvárad felé)	d. u. 3 37
P.-Ladányig (minden kedden)	déli 12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este 8 15
M.-Sziget felé (gyorsvonat)	d. u. 5 22
Szatmár-M.-Sziget felé	d. u. 3 56
Szatmár-M.-Sziget felé	este 6 55
Szatmár-M.-Sziget felé	éjjel 3 —
Szatmár-M.-Sziget-felé	este 8 20
Miskolcz-Kassa felé	reg. 8 25
Miskolcz-Kassa felé	este 7 05
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u. 4 01
H.-Böszörmény—	m. á. v.-tól reg. 5 28
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről reg. 5 51
	m. á. v.-tól d. u. 4 06
	vásártérről d. u. 4 15
	m. á. v.-tól d. e. 11 20
	vásártérről d. e. 11 29
Füzes-Abony felé (m. á. v. tól)	reg. 4 42
" (vásártérről)	reg. 5 —
P.-Ladánytól gyorsvonat.	
Ohat-Köcs-Polgár felé m. á. v.-tól	d. u. 4 16
" vásártérről	d. u. 4 27
Derecske-Nagy-Léta felé	reg. 8 35
Derecske-Nagy-Léta felé	d. u. 4 21

Debreczenbe érkezik:

Budapest-Nagyvárad felől	d. u. 3 36
Budapest-Nagyvárad felől gy.-v.	este 6 50
Budapest-Nagyvárad felől	éjjel 2 40
Nagyvárad-P.-Ladány felől	reg. 7 40
Csak P.-Ladánytól	reg. 5 14
M.-Sziget-Szatmár felől	este 10 12
M.-Sziget-Szatmár felől	d. u. 12 16
M.-Sziget felől (gyorsvonat)	este 8 54
M.-Sziget felől	este 6 54
Csak Szatmárról	reg. 7 51
Kassa-Miskolcz felől	reg. 8 07
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	déli 12 21
Kassa-Miskolcz felől	este 7 57
	vásártérre reg. 8 09
	m. á. v.-hoz reg. 8 17
B.-Szt.-Mihály-H.-	vásártérre d. u. 3 22
Böszörmény felől	m. á. v.-hoz d. u. 3 30
	vásártérre este 6 32
	m. á. v.-hoz este 6 41
F.-Abony felől (vásártérre)	d. u. 5 27
F.-Abony felől (m. á. v.-hoz)	d. u. 5 36
F.-Abony felől (vásártérre)	reg. 7 50
F.-Abony felől (m. á. v.-hoz)	reg. 8 —
Derecske-Nagy-Léta felől	reg. 7 18
Derecske-Nagy-Léta felől	d. u. 3 13
Jun. 1-től Sáránd felől	este 9 25

3884
1898. sz.**Figyelmeztetés.**

Az ezen lapban folyó évi július hóban megjelent és a cs. és kir. 7. hadtest, valamint a m. k. honvédség csapatjai részére szükséges kenyér és zab szállítására vonatkozó hirdetésre ezenel figyelmeztetik.

A cs. és kir. 7. hadtest intendánsága.

6590. és 6937. sz.
1898.**Árverési hirdetés.**

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tételik, hogy a város tulajdonát képező „Gygyori” csapszék a hozzátartozó 98 hold s 202 □-öl szántó, kaszáló és legelő földdel 1122 frt kikiáltási ár, egyebekben pedig aszámvevőségnél közsemlére kitett árverési feltételek mellett beérkezett utóajánlat folytán a f. 1898. évi augusztus hó 3-ik napján d. e 9 órakor a város-háza kistermében megtartandó nyilvános árverésen bérbe, illetve haszonbérbe kiadatni fog.

Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben bánatpénzül az árverelő bizottság kezébe letenni.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1898. évi július 18-án tartott üléséből.

A városi tanács.

275.

Az István gőzmalom társulat**GYÁRTMÁNYAINAK
ÁRJELEZÉKE**

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási fizetési és szállítási módzatokra vonatkozó egyezmények szerint

**I TT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG ÉS ENGED-
MÉNY NÉLKÜL**

Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt:

	100 kilo
A. Asztali dara nagyszemű	19.80
B. Asztali » aprószemű	19.40
„ Királyliszt	19.40
1. Lángliszt kivonat	18.80
2. Elsőrendű zsemlye liszt	18.—
3. Zsemlye liszt	17.20
4. Elsőrendű kenyér liszt	16.60
5. Közép kenyér liszt	16.—
6. Kenyér liszt	15.—
7. Barna kenyér liszt	12.60
8. Takarmány liszt	6.60
11. Finom korpa zsákkal	5.—
11. „ „ szák nélkül	4.80
12. Durva korpa zsákkal	4.—
12. „ „ szák nélkül	3.80
12. Csirke buza szák nélkül	3.60

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.

A. B. 0—6 számig 85 kilogramm.
7. és 8. szám 70 „
11. és 12. szám 50 „

Debreczen, 1898 július 26.

Havonta 2-300 frt

mellékkeresetre tehetnek szert könnyen, biztosan és tisztességes uton minden rangu urak, szakismeret és risikó nélkül, tagok szerzése által egy érték papírok kihasználására alakult társaságnál.

Ajánlatok

sub J. F. 7463. Rudolf Mosse,
Berlin S. W.

címre intézendők.

Eladó.

Bihar megyében, fél órányi távolságban a vasuti állomástól, csaknem egy tagban 150 kataszter hold elsőrendű szántóföld, 67 hold legelő, circa 690 hold bükkfaerdő legkitünőbb mészke anyaggal, két lakházzal és gyümölcskerttel.

Bővebbet a lap kiadóhivatalánál.

Pályázati hirdetés.

A h.-dorogi orth. izr. hitközség ujonnan épített templomába imaszéki ülőhelyek szükségeltetnek, melyre nézve ajánlatok 1898. évi augusztus hó 1-éig alólírott elnökhöz nyújtandók. A pályázati feltételek, az ülőhelyek minőségére és mennyiségére vonatkozólag írásbeli felvilágosítással szolgál

H.-Dorog, 1898. július 27.

Áron Mór

építő bizottsági elnök.

**A ki | praktikus az
vegyen**

olyan gyapjuszövetet öltönynek felöltőnek, egyenruhának és öltözékeknek, mely tartós és színvalódi és amely a viselésnél beválik.

Ilyeneket szállít a legkisebb méter mennyiségben, magánosoknak is, valódi nagybani gyári árban.

Raktar cs. és kir. szab.

finom posztó és gyapjuszövet gyáraknak
Moricz Schwarz Zwitau, Mähren

Ujdonság uraknak tavaszi és nyári öltönyök, kammgarn, Cheviot, Loden és egyenruha szövetek a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig. Szétküldés utánvétellel. — Nemtetsző visszavételük. Minták, melyek nem rendeltetnek okvetlen visszaküldendők.

**„MARGIT“
GYÓGYFORRÁS**

Margitforrás-telep (Bereg-megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, sok szénsavas nátriumot és lithiumot tartalmaz egyéb anyagok mellett. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik, mert míg egyrészt kitünő hatású szénsavas nátriumnál fogva a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen szívós váladék esetén, másrészt egyéb víz nem is adagolható akkor, ha mint tüdővészeseknél is, vérzésre való hajlandóság van jelen, a mikor tehát a „Margit-víz” megbeszülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavával. Kiváló hatást látni töle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

Ezek, s hogy még a hólyag hurutos bántalmainál is kitünő szolgálatokat tett, akadályozva a húgysavas sók lerakódását s így a kö- és homokképződést, eredményezték azt, hogy úgy a budapesti és bécsi egyetem orvosainak, mint az orvostudományok egyéb előkelőségei, úgyszintén a legelső rendű gyógyhelyek, mint a görbördörri, mindig a legszívesebben használták, mindig előnyt adtak neki a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

kiváló óvószernak bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár ÉDESKUTY L. Budapesten
V., Erzsébet-tér 8. cs. és kir. udvari szállító. V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.